

Özgür bir sinema umudunun peşinde yeni bir gençlik ruhu:

Fransız Yeni Dalgası

Yazı Zeynep Naz İnansal

1950'lerin sonu, 1960'ların başında Paris sokaklarında; anlık manzaraların doğallığı, günlük sohbetlerine dahil olduğumuz karakterlerle birleşiyor. Her anın bilinmezliği içimizi heyecanla doldururken, siyah-beyaz karelere ve konuşulan ciddi konulara rağmen rengarenk ve umut dolu hissediyoruz. Çünkü kendimize, hayata ve geleceğe dair düşünme fırsatını bize sunan, zihnimize özgürce dalıp gitmek için alan açan bir dünyadayız. Fransız Yeni Dalgası ya da orijinal adıyla *La Nouvelle Vague* akımından çıkma her film bize işte bu hisleri yaşıyor. Sinemayı çok seven ve onu daha demokratik, yaratıcı ve özgür kılmak isteyen bir grup gencin başlattığı Yeni Dalgası, sinemada olduğu kadar, sanatın, modanın ve hatta reklamcılığın her alanında görülen yadsınmaz etkilere sahip. Kısaca özetlemek

gerçekse o zamanın hayalperest gençleri dünyaca ünlü yönetmenler haline geldi ve sinema onlar sayesinde hiç olmadığı kadar özgürleşti. Şimdilerde izlediğimiz her filmde etkisi olan, sinemayı ilahe ettiği edip baştan yaratan Yeni Dalgası keşfe çıkıyoruz, zira çok daha yakından tanımayı ve bir saygı duruşunu hak ediyor.

Her şey, savaş sonrasında kültür-sanat kütüğü çeken Fransa'da bir grup gencin birbirinden habersizce sinema sevgilerinin yönlendirdiği mekanlarda bir araya gelmesiyle başlıyor. François Truffaut, Jean-Luc Godard, Eric Rohmer, Jacques Rivette ve Claude Chabrol'dan oluşan bu gençler, Fransız sinemateklerinde ve sinema kulüplerinde dönemin filmlerini izliyor, her fırsatta filmler hakkında yazıyor ve tartışıyorlar. Dünyanın

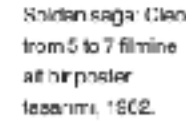
en ünlü sinema dergilerinden *Cahiers du Cinéma* çatısı altında resmi olarak birleşen bu grup, sinema üzerine birlikte düşünmeye ve teoriler üretmeye başlıyorlar. Film yazarları kimlikleriyle ilk yaptıkları iş, daha sonraları *auteur* teorisi adını alacak olan teorinin temellerini atmak oluyor. Yönetmenin vizyonunun bir film için en önemli faktör olduğunu savunan bu teori, Yeni Dalgası sinemacılarının da sinema anlayışlarını özetler nitelikte. Yönetmeni bir kitabın yazarından esinle *auteur* olarak konumlandıran bu teori, yönetmenin stiline filmlerinden tanınabilir olduğunu ve tüm filmlerin bir bütün halinde değerlendirilmesi gerektiğini öne sürüyor. En iyi filmlerin yönetmenin kendini sanatıyla ifadesinin ürünü olduğunu ve bu yüzden de yönetmenin adının burada her daim

→

Üstte:
Agnès Varda, Cleo
from 5 to 7 filminin
setinde, 1961.
Fotoğraf: Roger
Viola

Altta: Breathless
filminin başrolleri
Jean Seberg
ve Jean-Paul
Belmondo
Echappement Libre
filminin setinde,
1964. Fotoğraf:
Kaysone-França

Jean-Pierre Leautaud
tassaroni The 400
Diwa poetri,
1959. Fotogram
LMFO

